

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.248/2012/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2013. január 16. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt fk.l.r.vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint fiatalkorúak bírósága 2012. április 10. napján kelt 6.Fk.264/2011/74. számú ítéletét III. r. vádlottal szemben annyiban **változtatja meg**, hogy e vádlott a tényállás 6. pontja szerinti csalás büntettét felbujtóként, a tényállás 5. pontja szerinti lopás büntettét társtettesként követte el.

III. r. vádlott 1.sz. sértett magánfélnek megítélt kártérítés után köteles megfizetni az államnak 3.000 (Háromezer) forint, 2.sz. sértett magánfélnek megítélt kártérítés után 700 (hétszáz) forint polgári eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét III. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

III. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 7.620 (Hétezer-hatszázhusz) forint bűnügyi költséget III. r. vádlott köteles megfizetni az államnak.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék mint fiatalkorúak bírósága a 2012. április 10. napján kelt 6.Fk.264/2011/74. számú ítéletében I. r., II. r. vádlottak mellett III. r. vádlottat büntetőjogi felelősségét állapította meg. III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. a Btk. 321.§ (1), (3) bekezdés c./ pont, valamint 2 rb. a Btk. 321.§ (1), (4) bekezdés c./ pont szerinti rablás büntettében, 2 esetben mint társtettes, 1 esetben mint bűnsegéd; 1 rb. a Btk. 321. § (6) bekezdése szerinti rablás előkészületének vétségében; 1 rb. a Btk. 318. § (1), (2) bekezdés a./, c./ pont, (5) bekezdés b./ pontja szerint minősülő csalás büntettében mint társtettes; 2 rb. a Btk. 316. § (1), (2) bekezdés a./, c./ pont, (4) bekezdés b./ pont szerinti lopás büntettében, 1 esetben mint társtettes; 5 rb. a Btk. 316. § (1), (2) bekezdés a./, c./ pont szerinti lopás vétségében, 4 esetben mint társtettes. Ezért mint többszörös visszaesőt halmazati

büntetésül 10 év 6 hónapi fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, melybe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt.

III. r. vádlottat I. r. vádlottal együtt egyetemlegesen kötelezte 1.sz. magánfélnek 500.000 forint, 2.sz. magánfélnek 32.500 forint kártérítés megfizetésére. Rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, azok megsemmisítéséről, iratoknál kezeléséről, valamint az állam tulajdonába kerüléséről. Kötelezte III. r. vádlottat 246.348 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést enyhítésért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.384/2011/9. számú átiratában az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és minősítést nem vitatta, azt nagyban-egészben helytállónak tartotta. Álláspontja szerint kivételt képez azonban az 1. tényállási pontban az egyházközség sérelmére elkövetett bűncselekmény, melyet külön is értékelnie kellett volna az elsőfokú bíróságnak. A Bkv.43/II. pontja szerint a lopás rendbelisége a sértettek számához igazodik, ami objektív kategória és nem függvénye az elkövető tudatának. E pontban egyébként is a fellebbezéssel érintett vádlott terhére felbújtói elkövetési magatartás állapítható meg a rendelkező részben írt bűnsegédi helyett.

A minősítés tekintetében az elsőfokú ítélet annyiban szorul még korrekcióra, hogy az üzletszerűség is minősíti a rablásokat nem csupán a bűnszövetség - szemben elsőfokú ítélet 28. oldal 4. bekezdésében írtakkal. Indítványozta a Fővárosi Törvényszék ítéletének annyiban történő megváltoztatását, hogy III. r. vádlottat mondja ki bűnösnek további 1 rb. bűnszövetségben elkövetett rablás büntetében mint felbújtó, valamint a helyesen megállapított 1 rb. jelentős értékre, bűnszövetségben elkövetett rablás büntetésének elkövetői alakzatát felbújtóira módosítsa. Rablás előkészületének minősített cselekményt (5) bekezdésre helyesbítse, mivel az elbíráláskor e jogszabályhely az irányadó.

Egyebekben a III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés álláspontja szerint megfelelően szolgálja a büntetési célokat. Annak enyhítésére nincs törvényes ok, mivel a vádlottal szemben súlyosító körülmény a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetés, valamint az további 1 rb. rablás megállapíthatósága. Ezért egyéb részeiben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen III.r. vádlott védője elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányulóan tartotta fenn a fellebbezését, másodlagosan a büntetés enyhítését kérte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, illetve hiányosan állapította azt meg, oly mértékben nem tett indokolási kötelezettségének eleget, hogy az ítélet ezért felülbírálatra alkalmatlan. Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy pusztán egyetlen enyhítő körülmény állapítható meg a vádlott javára, részbeni beismerő vallomása. Enyhítő körülményként értékelendő az időmúlás, az előzetes fogvatartásban töltött idő, valamint a kár kisebb mértékben való megtérülése. Felhívta a figyelmet arra, hogy

olyan rablásokról van szó jelen eljárásban melyek során erőszakot nem alkalmaztak.

III. r. vádlott felszólalásában tagadta a bűnösségét a terhére rótt rablásokban. A lopások elkövetését elismerte, azonban az elsőfokú íráság által kiszabott büntetést súlyosnak tartotta, ezért a védőjével egyetértve az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

Az utolsó szó jogán az általa elismerten elkövetett bűncselekmények tekintetében megbánásának adott hangot; az egyéb cselekményeknél társai egymással történt összebeszélésére hívta fel a figyelmet.

----- O -----

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az ezt megelőző eljárással együtt csak a fellebbezéssel érintett III. r. vádlott tekintetében bírálta felül a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a 349. § (1) bekezdése alapján. A felülbírálatot mellőzte az elsőfokú bíróság által jogerősen elítélt I. r. és II. r. vádlottak tekintetében.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárását III. r. vádlott esetében. A Fővárosi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve meghallgatta mindazokat a tanúkat, ismertette mindazokat az okiratokat, melyek a tényállás megállapítása szempontjából el nem mellőzhető jelentőséggel bírtak.

A törvényesen és minden részletre kiterjedően lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság a tényállást az 1. és 5. pont kivételével megalapozottan állapította meg.

Az ügyész által kifogásolt 1. pontban a tényállás a bűncselekmény kitervelésének tekintetében részben ellentétes az iratokkal, míg az 5. pontban az is rögzítendő, hogy a vádlottak társának, 1.sz. tanúnak e cselekményben a büntetőjogi felelősségét más büntető eljárásban állapították meg. A Be. 351. § (2) bekezdés b.) és c.) pontja szerinti megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pontja - az iratok tartalma - alapján a tényállás kiegészítésével, pontosításával orvosolta a következők szerint:

- Az 1. pontban az elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdéséből kirekeszti annak megállapítását, hogy III. r. vádlott a társával, II. r. vádlottal „vették rá I. r. vádlottat a bűncselekmény elkövetésére”. Ehelyett azt állapítja, meg, hogy a három vádlott közösen beszélte meg azt, hogy I. r. vádlott követi majd el e cselekményt, illetve arra miként, milyen körülmények között kerül majd sor.
- Az 5. pontban a vádlottak társának, 1.sz. tanúnak az e cselekménnyel kapcsolatos büntetőjogi felelősségét a Szeghalmi Városi Bíróság 2010. február 11. napján kelt 9.B.3/2009/45. számú, illetve a Békés Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2010. július 13. napján jogerős 2.Bf.156/2010/5.

számú ítéletével állapította meg. 1.számút bűnösnek mondta ki a Btk. 316. § (1), (4) bekezdés a./ pont szerinti társtettesként elkövetett lopás büntetében, ezért a más ügyben alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése mellett halmazati büntetésül 8 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, korábbi felfüggesztett szabadságvesztés büntetését végrehajtani rendelte. Kötelezte a vádlottat, hogy 520.000,- Ft kártérítést fizessen meg 15 nap alatt a magánfél részére.

A tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság valamennyi vádpontban helyesen hivatkozott I. r. vádlottnak az eljárás egésze során önmagára és vádlott-társaira is következetesen terhelő vallomására. E vádlott előadását a bizonyítás anyaga mindenben alátámasztotta. III. r. vádlott bűncselekmény elkövetését tagadó vallomása lényegében nem ellentétes társa nyilatkozataival atekintetben, hogy III.r. vádlott a cselekményeknél elkövetéskori jelenlétét - többek között a 2-6. pontbeli cselekményeknél is - elismerte. Az e cselekményekben a bűnösségét tagadó vallomását, a vádlott-társ, I. r. vádlott vallomását alátámasztó egyéb bizonyítékok cáfolták. Ezek közül a következők emelendők ki:

- a 2. pontban 2. sz. tanú tanúvallomása, aki elsőként érkezett a helyszínre, 1.sz. sértett és 2.sz. sértett elkábítását, és kirablását követően;
- a 3-4. pontban II. r. vádlott előadása;
- az 5. pontban valamennyi vádlott-társ, továbbá Farkas István sértett és a más eljárásban elítélt 3. sz. tanú tanúvallomása;
- a 6. pontban 3.számú sértett vallomása.

Tekintettel arra, hogy az előbbi esetekben a felsoroltak alátámasztották I. r. vádlott vallomását, egyben cáfolták III. r. vádlott védekezését, a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával I. r. vádlott szavahihetőségét illetően.

Éppen I. r. vádlott vallomása alapján ugyanakkor megállapítható, hogy az 1. pontban közösen beszéltek meg a bűncselekmény elkövetését 4.sz. sértett sérelmére. I. r. vádlott a 2011. június 23. napján tartott tárgyaláson, tanácselnöki kérdésre előadta, hogy társaival folytatott megbeszélés során állapodtak meg a bűncselekmény elkövetésében: „hogy ezt fogom csinálni, és az értékeket elosztjuk” (28. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 9. oldal). Szemben az ítéletben megállapítottakkal, így a másodfokú bíróság a szavahihetőnek elfogadott I. r. vádlott vallomása alapján rögzítette a bűncselekmény elkövetésében való közös megállapodását a vádlottaknak. E körülmény ugyanakkor alátámasztja az elsőfokú bíróságnak az e tényállási pontban alkalmazott minősítésének helyességét, hogy III. r. vádlott nem felbújtóként, hanem bűnsegédként követte el a bűncselekményt.

Az elsőfokú bíróság ítélete az 5. pontban a jelen eljárással nem érintett 1.sz. tanú büntetőjogi felelősségének megállapítására alkalmas tényeket tartalmaz. A nyomozati iratok IV. kötet 1465-1490. oldalára befűzött iratmásolatokból megállapíthatóan 1.sz. tanú e cselekményben kifejtett magatartását a Szeghalmi Városi Bíróság még jelen vádemelést megelőzően jogerősen elbírált. Ennek

körében döntött - többek között - 1. sz. tanú cselekményének társtettesi minősítéséről; e vádlott kártérítési felelősségéről. A történeti tényállás teljességének megállapítása szempontjából a másodfokú bíróság e körülmények rögzítését sem tartotta mellőzhetőnek.

----- 0 -----

A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett Balogh József III. r. vádlott büntetőjogi felelősségére, és az 5-6. pontok kivételével cselekményét az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette.

Nem tévedett, amikor az 1. pontban írt cselekményt egy rendbelinek minősítette. Döntésének helyességét a BH1996.244. számú eseti döntés is alátámasztja. Ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, a rablás olyan összetett bűncselekmény, amely két mozzanatos, egyrészt - egyebek mellett - öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezésből, másrészt pedig a lopásból áll. Ahogyan arra az előbbi eseti döntés rámutat: *„a rablás sértette az a személy, akivel szemben az elkövető a birtokában lévő dolog megszerzése végett erőszakot (stb., jelen esetben az öntudatlan, védekezésre képtelen állapotba helyezés a releváns) alkalmazza tehát, akivel szemben az elkövető vagy az elkövetők a teljes törvényi tényállást megvalósítják, függetlenül attól, hogy az elvesztett dolog több személy tulajdonában van-e.”* Az eseti döntésben írtakra figyelemmel ezért a Fellebbviteli Főügyészség indítványa a rablás két rendbeliként történő minősítésére irányulóan nem megalapozott.

Ugyanez vonatkozik e pont tekintetében a felbujtói elkövetés megállapíthatóságára. A Fellebbviteli Főügyészség az indítványában helyesen észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján ez a részesi eset lenne a törvényes minősítés. Az előbbieket szerint megváltoztatott tényállás alapján viszont kétséget kizáróan az állapítható meg, hogy I. r. vádlott nem III. r. vádlott felhívására követte el a bűncselekményt. Ezzel szemben arra vont ténybeli következtetést a másodfokú bíróság, hogy a vádlottak egymás között, egyenrangú félként, közösen beszéltek meg a cselekmény elkövetését. Szó sincs olyan, a bűncselekmény elkövetésére való felhívásról, amelyet rábíró magatartásnak lehetne értékelni, s amely felbujtás megállapíthatóságához szükséges. III. r. vádlott büntetőjogi felelőssége csupán a közös kitervelésben való részvétellel kapcsolatban állapítható meg. Ez pedig valóban a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti - pszichikai - bűnsegély megállapítására alkalmas. A cselekmény minősítése így e tekintetben sem változott.

Az irányadó tényállás szerint az 5. pontban azonban az érintett III. r., II. r., I. r. vádlottak, továbbá 1.sz. tanú egymás tevékenységéről tudva tulajdonították el a sértett készpénzét. Ahogyan azt a történeti tényállás tartalmazza, a felsoroltak közül 1.sz. tanú és III. r. vádlott a sértett értékei után kutatott, majd „hamarosán az íróasztal fiókjában meg is találták a sértett 520.000,- Ft összegű készpénzét”. Ebből következően III. r. vádlott nem csupán az elsőfokú bíróság által társtettesi

elkövetésként jelzett 7. pont szerinti tényállásban, hanem e pontban is társtettesként követte el a bűncselekményt.

A tényállás 6. pontjában viszont I. r. vádlott kifejezetten III. r. vádlott felhívására kérte kölcsön, a visszaadás szándéka nélkül 3. számú sértett S. típusú személygépkocsiját. A kölcsönbe vett, de valójában ezáltal eltulajdonított gépjárművet adta tovább I. r. vádlott III. r. vádlottnak, aki azt - az irányadó tényállás szerint - „Nyíregyházára vitte, azért, hogy értékesítse”, majd I. r. vádlott telefonon azt állította a sértettnek, hogy a gépkocsiját Debrecenben ellopták. Mindebből az következik, hogy a bűncselekmény elkövetése I. r. vádlott által végrehajtott kölcsönvétellel befejeződött, aki e cselekményét III. r. vádlott felhívására követte el az irányadó tényállás szerint. A másodfokú bíróság ezért e pontban a cselekmény minősítésénél a Btk. 21. § (1) bekezdése szerinti felbújtói elkövetést állapított meg III. r. vádlottat terhelően.

Egyebekben az elsőfokú bíróság által alkalmazott minősítések a törvénynek megfelelnek. A másodfokú bíróság a vádlott és védője felmentést célzó fellebbezését nem látta megalapozottnak.

----- O -----

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel az irányadó bűnösségi körülményeket. A többszörös visszaesést megalapozó elítéléseket meghaladóan számos esetben felelősségre vont - köztük rablás miatt is elítélt - vádlottal szemben alkalmazott, a büntetési tétel felső határát meg sem közelítő fegyház alkalmazása eltúlzottan szigorúnak egyáltalán nem mondható. A Btk-nak a cselekmény elkövetése utáni módosítása a 85. § (4) bekezdése szerinti ún. három csapás keretében már életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazását tenné szükségessé. A kiszabott büntetés neme és mértéke az elkövetés idején hatályos jogszabályra figyelemmel törvényes, annak lényeges enyhítésére nincs ok. A vádlott és védője fellebbezését ezért a másodfokú bíróság az enyhítésre irányulóan sem találta megalapozottnak.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság a járulékos kérdések tekintetében sem. Ennek körében helyesen kötelezte III. r. vádlottat I. r. vádlottal egyetemlegesen 1. és 2. sz. sértett magánfeleknek kártérítés megfizetésére. Nem rendelkezett ugyanakkor az ezzel kapcsolatos illetékfizetési kötelezettségükről. Az 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről (Itv.) 58. § (1) bekezdés c./ pontja alapján a követelés összegét elismerő vádlottal szemben az illeték mértékét a másodfokú bíróság 10 %-ra csökkentett összegben állapította meg. Kötelezte ezért Balogh József III. r. vádlottat az 1. számú sértettnek megítélt kártérítés után 3.000,- Ft, a 2. sz. sértettnek járó után 700,- Ft eljárási illeték megfizetésére.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítélete helytálló, ezért annak rendelkezéseit az előbbi, a Be. 372. § (1) bekezdésére figyelemmel történő módosításokkal a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Btk. 99. § (1) bekezdésbe alapján rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításától. A Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte Balogh József III. r. vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

Budapest, 2013. év január hó 16. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke
Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró
Dr. Sebe Mária s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 6.Fk.264/2011/74. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2013. év január hó 16. napján kelt 3.Bf.248/2012/6. számú végzésével a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2013. év január hó 16. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző